

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Ниш, Трг Краља Александра Ујединитеља 11, ПИБ: 100667088

ПРИМЉЕНО: 20. 09. 2022			
Орг. јед.	Број	Прилог	Видиокоп
01	1812		

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00088/8/2022-03

Датум: 06.09.2022. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 – др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21 - др. закон и 67/21) и Решења Комисије за акредитацију број 612-00-00088/7/2022-03 од 06.09.2022. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Мастер академских студија (МАС) „Напредна аналитика података у пословању - Advanced Data Analytics in Business” за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа Универзитет у Нишу, Економски факултет, са седиштем у Нишу, Трг краља Александра Ујединитеља 11, ПИБ: 100667088, Матични број: 07174705.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21), студијски програм **мастер академских студија (МАС) „Напредна аналитика података у пословању - Advanced Data Analytics in Business”** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Економске науке, за упис **25 (двадесетпет) студената** у прву годину у седишту Установе, за извођење на српском и енглеском језику, са називом дипломе Мастер пословни информатичар - Master of Business Informatics.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00088/7/2022-03
Датум: 06.09.2022. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 06.09.2022. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да **Универзитет у Нишу, Економски факултет**, са седиштем у Нишу, Трг краља Александра Ујединитеља 11, ПИБ: 100667088, Матични број: 07174705, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **мастер академских студија (МАС) „Напредна аналитика података у пословању - Advanced Data Analytics in Business”** у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Економске науке, за упис **25 (двадесетпет) студената** у прву годину у седишту Установе, за извођење на српском и енглеском језику, са називом дипломе Мастер пословни информатичар - Master of Business Informatics, за извођење наставе на енглеском и српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа Универзитет у Нишу, Економски факултет, са седиштем у Нишу, Трг краља Александра Ујединитеља 11, је дана 28.04.2022. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма мастер академских студија (МАС) „Напредна аналитика података у пословању - Advanced Data Analytics in Business”, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00088/2022-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за образовно-научно Друштвено-хуманистичко поље, (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 19.05.2022. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно Друштвено-хуманистичко поље (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-00-00088/2/2022-03 од 20.05.2022. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 04.07.2022. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог)у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма мастер академских студија (МАС) „Напредна аналитика података у пословању - Advanced Data Analytics in Business”.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм се први пут акредитује.

Усвојен је 19.04.2022. године од стране Сената Универзитета (СНУ број 8/16-01-002/22-002). Студијски програм се изводи на српском и енглеском језику.

Студијски програм има структуру која је предвиђена за други ниво високог образовања, академске студије. Структура студијског програма одговара захтевима стандарда у погледу назива, циљева, исхода учења, услова уписа, начина извођења, услове преласка са других студијских програма.

Студијски програм има све елементе предвиђене стандардима и законом.

- Студије трају 2 године, носе 120 ЕСПБ. Имају 4 семестара.
- Курикулум чине сви стандардима предвиђени елементи: Предмети (обавезни и изборни), стручна пракса, ИР и завршни рад.
- Студијски програм нема модуле.
- Предмети су подељени у складу са стандардима (+ 20%): 65% научно-стручни и стручно-апликативни, а 35% опште-образовни и теоријско-методолошки.

Програм је из ДХ поља, из области Економских наука. По завршетку студија студенти стичу звање *Мастер пословни информатичар*.

Текст стандарда је написан у траженом формату.

Прилог 1.1 је у форми линка који води ка сајту установе, на коме се налазе подаци о студијском програму (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/MAS-ADA.php/>).

- **Самовредновање:**

Установа је приложила План-Извештај о самовредновању овог студијског програма.

У **Стандарду 4** установа је навела све студијске програме које изводи. Образложила је разлоге, као и процедуру припреме овог новог студијског програма (МАС АДА).

Установа је приложила Прилог 11.2 *Извештај о вредновању квалитета студијских програма основних и мастер академских студија за школску 2019/2020.годину*. У овом документу се дају резултати самовредновања студијских програма ОАС и МАС, који се изводе на установи. Извештај има следећу структуру: Општи подаци, резултати и дискусија вредновања, SWOT анализа и предлози мера и додатак.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха студијског програма МАС *Напредна аналитика података у пословању* је пружање новог, специјализованог знања и продубљивање истраживачке оријентације студената. Студенти се оспособљавају за доношење пословних одлука заснованих на анализи бројних података, различитог формата, користећи савремене рачунарске и аналитичке алате и програме. Сврха студијског програма јесте и развој истраживачког духа студената, како би се подстакла жеља за даљим усавршавањем, односно упис на докторске студије. Сврха студијског програма је усаглашена са основним задацима и циљевима установе.

Установа је навела да су предвиђени исходи учења засновани на искуствима неколико европских универзитета и компанија, а који су лидери у области аналитике података за пословне потребе (data science in business). Навела је пет основних исхода учења.

Установа је дефинисала компетенције кроз комуникацију са представницима компанија које су присутне у земљи и иностранству, а које исказују потребе за стручњацима овог профила.

Курикулум студијског програма је у складу са сврхом програма, као и са називом дипломе.

Студијски програм је у складу са новијим захтевима за иновирањем знања у области информатике и економије. Студијски програм пружа студентима теоретско и апликативно знање.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма усклађени су са његовом сврхом и са задацима установе.

Установа је навела основне и специфичне циљеве студијског програма.

Основни циљ је стицање специфичних компетенција, као и појачавање креативних способности студената. Установа је навела и девет специфичних циљева студијског програма. Установа наводи и важан циљ студијског програма - оспособљавање за тимски рад и подршку за доношење менаџерских одлука, потреба за сталним усавршавањем студената кроз доживотно образовање, како би се одговорило захтевима динамичког пословног окружења.

Дипломирани студенти моћи ће да раде у јавним и приватним пословним системима, чије се пословање заснива на обради масовних података.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Установа је у опису испуњености Стандарда 4 на коректан начин описала опште способности које студенти стичу савладавањем студијског програма, као и предметно-специфичне компетенције, с тим да их није посебно издвојила.

Од **општих способности** установа истиче компетентност дипломираних студената за анализу пословних проблема и предвиђања могућих решења. Као **предметно-специфичне компетенције** установа је нагласила оспособљеност за самосталну примену квантитативних метода анализе (математичких и статистичких метода и модела), као и коришћење савремених информационих технологија.

Установа је дефинисала исходе учења према дескрипторима исхода учења *Националног оквира квалификација* (ниво 7.1.). Груписала их је у знање, вештине, способности и ставове.

Установа је приложила *Додатак дипломе* на одговарајућем обрасцу (Службени гласник РС", број 15 од 8. марта 2019.), који је правилно попуњен.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Студијски програм је други програм мастер студија на установи. Факултет је акредитовао и изводи наставу на студијском програму МАС *Економија*. Поређењем курикулума може се закључити да се студијски програми значајно разликују. Програм се разликује у траженом проценту и од основних академских студија.

Студијски програм има одговарајућу структуру по обиму и распореду предмета по семестрима. Курикулум садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета, обавезну стручну праксу, предмет завршног рада и завршни рад. Структуру студијског програма, Напредна аналитика података у пословању, чини 6 обавезних предмета (48 ЕСПБ) и 6 изборних предмета (42 ЕСПБ), укупно 90 ЕСПБ или 75% од укупног броја ЕСПБ програма. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 46,25 % у односу на укупан број ЕСПБ. Изборни предмети носе 42 ЕСПБ или 35% од укупног броја ЕСПБ курикулума. Завршни рад је вреднован са 27 ЕСПБ. Завршни рад има одговарајући позицију у четвртном семестру и састоји се из два дела, Завршни рад – Предмет (10 ЕСПБ) и Завршни рад (17 ЕСПБ). Прва три семестра предвиђена су за реализацију обавезних и изборних предмета, по два обавезна и изборна у сваком од три семестра, док је четврти семестар резервисан за стручну праксу и завршни рад.

Расподела ЕСПБ по типовима је следећа: општеобразовни и теоријско-методолошки – 30,84%, научно-стручни и стручно апликативни 69,16%, што је сагласно са захтевом из стандарда за акредитацију.

Курикулум обухвата стручну праксу у трајању од 90 сати и вреднована је са 3 ЕСПБ, што је у складу са стандардом. У књизи предмета дат је одговарајући опис стручне праксе.

Просечан број часова активне наставе је 20 недељно, што је на доњој граници одговарајућег броја прописаних стандардом.

Установа је приложила књигу предмета у којој су дати описи за свих 18 предмета обухваћених курикулумом као и за стручну праксу и завршни рад.

Услови. Кроз постављене услове лако се уочава структура студијског програма. Почевши од другог семестра јасно су дефинисани услови који се односе или на слушање и полагање неког предмета или описују знања које студент треба да поседује. Предмет *Програмирање за пословне примене 1* је најчешће постављени услов. Међутим постоје и неки недостаци, па је тако обавезан предмет *Примењена економетрија* условљен изборним предметом *Програмирање за пословне примене 2*.

Циљеви и исходи предмета. Циљеви и исходи сваког предмета су написани јасно и у складу са циљем студијског програма. Литература. За све предмете наведена је савремена и одговарајућа литература највећим делом на енглеском језику. Методе извођења наставе су разноврсне и прилагођене типу и садржају предмета. Оцењивање укључује различите облике провере што обезбеђује добру процену постигнућа и компетенција студената. Садржаји предмета, као и методе рада и оцењивања, у значајној мери обезбеђују стицање предвиђених компетенција на студијском програму. Коришћење софтвера и програмских језика је у већој мери конзистентно кроз програм. То се, пре свега, односи на коришћење програмског језика Python који се користи у већини предмета и који се уводи кроз обавезан предмет *Програмирање за пословне примене 1*. Реализација овог предмета је планирана кроз 3 часа предавања и 1 час вежби. Због свог садржаја и планираних исхода који се односе на коришћење софтвера број часова вежби делује недовољан.

Програмски пакет R је наведен као софтвер у више обавезних и изборних предмета, али је упознавање и основе R-а део изборног предмета *Програмирање за пословне примене 2*.

Садржаји везани за статистичку анализу су „разбацани“ по различитим предмета, постоје преклапања и тешко се уочава њихова повезаност.

У појединим предметима курикулума предвиђена је и употреба других програмских пакета SPSS, Statistica, Mathematica, Matlab, SAP Balance i Excel. Ови пакети су комерцијални, па је важно да установа обезбеди одговарајући број лиценци за студенте. Стручна пракса се вреднује са 3 ЕСПБ што значи 90 сати рада студента, а предвиђено је да „студент израђује рад који садржи следеће делове: Увод, Теоријски део, Практични део, Закључак и Литература. Као доказ студент прилаже потврду о времену проведеном у изабраној организацији.“ Ако поред рада у организацији студент треба да напише и рад потребно је повећати број сати, односно ЕСПБ вредност.

У описима везаним за завршни рад не види се улога ментора.

Установа је приложила све тражене прилоге и табеле. Доставила је одлуку о акредитацији установе за научноистраживачки рад, као и *Програм научних истраживања Економског факултета у Нишу за 2022.годину*.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 7 (седам).

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Увидом у приложену документацију, *Рецензентска комисија* констатује да је високошколска установа доставила податке о 3 програма иностраних високошколских установа из оквира европског образовног простора, који највише одговарају предложеној структури предмета студијског програма, и то:

1. University of Ljubljana, School of Economics and Business, Master's Programme in Business Informatics;

2. University SGH, Warsaw School of Economics, Master's Programme in Advanced Analytics – Big Data;
3. RWTH Aachen University, Business School, Master's Program in Data Analytics and Decision Science.

На основу анализе приложене документације и захтева стандарда 6, *Рецензентска комисија* констатује следеће:

- Студијски програм МАС АДА - Напредна аналитика података у пословању (у даљем тексту: МАС АДА) је усаглашен са савременим научним токовима и има висок степен усаглашености са наведеним студијским програмима у погледу стечених знања и вештина на студијама, као и курикулума, са мањим разликама у погледу обавезних и изборних предмета. Посебно је изражена усклађеност са прва два наведена студијска програма (*University of Ljubljana, School of Economics and Business, Master's Programme in Business Informatics* и *University SGH, Warsaw School of Economics, Master's Programme in Advanced Analytics – Big Data*)
- Прилози 6.1, 6.2 и 6.3 су јавно доступни на веб страницама институција чији су програми наведени у тексту Стандарда 6.
- У погледу трајања студија (четири семестра) и укупног броја ЕСПБ (120), СП МАС АДА је усаглашен са сва три наведена студијска програма.
- Студијски програм МАС АДА је формално и структурно усклађен са утврђеним предметно-специфичним стандардима за акредитацију. Садржај овог студијског програма реализује се у складу са европским препорукама и стандардима, уведен је ЕСПБ бодовни систем, подстиче се европска сарадња, уведен је систем лако препознатљивих и упоредивих диплома кроз додатак дипломи (Прилог 4.1).
- У студијском програму поштован је принцип једносеместралности и проходности студија. Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу уписа студената, трајања студија, услова за прелазак у наредну годину студија (исказан минимумом ЕСПБ), стицања дипломе, као и начина студирања (креирање флексибилног профила избором одређених предмета са листе изборних предмета).
- Програм је целовит и обухватан. Обавезни предмети покривају садржаје из области аналитике података за пословне потребе. Присутан је и велики број изборних предмета (бира се 6 од понуђених 12), који такође покривају садржаје из наведене области.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Установа планира да упише 25 студената. Према подацима НАТ о испуњености параметара студијског програма и самог студијског програма, може се закључити да постоји усклађеност планираног броја уписаних студената на студијски програм са расположивим могућностима установе.

У документацији коју је поднела установа, Прилог 7.1. *Конкурса за упис* на Мастер академске студије у школској 2022/23. години, могу се наћи сви релевантни подаци. Описани су услови уписа, начин на који се студенти уписују, поступци рангирања кандидата, као и начин, поступак и рокови подношења жалби али и висина школарине.

Сви набројани елементи конкурса су уређени одговарајућим актима установе и истакнути на сајту установе, у посебном одељку. На студијски програм МАС АДА могу се уписати студенти који су завршили основне академске студије и стекли 240 ЕСПБ или 180 ЕСПБ. Студенти који су завршили неки од економских факултета не полажу пријемни испит, док су студенти који су завршили неекономске факултете у обавези да полажу пријемни испит. Пријемни испит се полаже из два од четири предмета са основних студија релевантних за студијски програм МАС АДА.

Редослед кандидата за упис на студијски програм *Напредна аналитика у пословању* утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама. Поред тога, будући студенти треба да поседују одговарајући доказ о знању енглеског језика, као што су: Cambridge Advanced Certificate in English (CAE)/ IELTS (International English Language Testing System)/завршено средњошколско образовање на енглеском језику, јер се студијски програм изводи и на енглеском језику.

Установа испуњава и услов у погледу односа укупног броја студената на свим студијским програмима и укупног расположивог и опремљеног простора.

Увидом у Прилог 7.2. Комисија констатује да он садржи *Одлуку о формирању комисије за упис прве године мастер академских студија на Економском факултету у Нишу школској 2021/22. години* (бр.04-1048 од 20.05.2021.). У одлуци су наведена имена и звања 7 чланова комисије.

Установа је у Прилогу 7.3. *Услови уписа студената доставила* извод из Статута, чланове који регулишу услове уписа на студије, односно на мастер студије (члан 53).

У оквиру Стандарда 7. приложене су Табеле 7.1. и 7.2. У Табели 7.1 дати су подаци о упису студената на МАС *Економија* у последње две школске године, јер се тај програм изводи на установи. У текућој школској години је 238 студената на овом студијском програму. У школску 2022/23. годину се планира упис 245 студената, а уз 25 студената на МАС АДА биће укупно 270 студената мастер академских студија.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Критеријуми за оцењивање и напредовање студената испуњавају услове дефинисане у погледу минималног, односно максималног, броја поена који се стичу проверама знања у предиспитним обавезама.

Успешност студента у савлађивању сваког предмета на студијском програму континуирано се прати током наставе у семестру и изражава се поенима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Стицање ЕСПБ прецизно је утврђен за сваки предмет према оптерећењу студената и према јединственој методологији, које студент остварује када са успехом положи испит. Без примедби.

Табела 8.2. Достављен је линк сајта на коме се може наћи књига предмета. Увидом у књигу предмета и збирну листу предмета утврђено је да нема одступања.

Установа је доставила *План - Извештај о самовредновању* овог студијског програма. У *Извештају о самовредновању* установе достављени су сви релевантни показатељи квалитета студената. Установа је дала детаљне податке о броју студената. На основне академске студије у школској 2019/2020. години уписано је 2261 студент, и то: 461 на првој, 346 на другој, 284 на трећој и 1170 на четвртој години студија. Мастер академске студије у текућој школској години уписало је 180 студената на студијском програму *Економија*. На докторским академским студијама, које су акредитоване за упис 35 студената, у текућој школској години на студијском програму уписано је 12 студената на

првој, 8 студената на другој и 49 студената на трећој години студија. Квалитет студената се контролише преко елемената и метода оцењивања, Факултет проверава да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање. Контрола квалитета оцењивања обавља се анкетирањем студената, у оквиру које студенти оцењују квалитет оцењивања сваког наставника појединачно. Праћење успеха студената на испитима је перманентно. Даје се податак да је од 105 студената, који су уписали мастер академске студије, у року дипломирао само 7 студента. Очигледно је да треба утврдити зашто је ниска стопа успешности студирања на мастер студијама. Због тога се у SWOT анализи, као слабост, наводи недовољна заинтересованост за увид у статистику напредовања студената. Установа због тога предлаже активности у правцу унапређивања процедура праћења пролазности и оцена по предметима.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 9: Наставно особље

Увидом у приложу документацију, а на основу захтева Стандарда 9, *Рецензентска комисија* констатује следеће:

- На основу Табеле 9.0. (Укупни подаци о наставном особљу у установи), укупан број наставника у установи је 66, од тога је 58 наставника запослено са пуним радним временом, 1 наставник је запослен са делом радног времена (70%) и 7 наставника је запослено у установи по уговору. Од укупно 66 наставника, 87,87% наставника је запослено у установи са пуним радним временом. Просечно оптерећење наставника на ВШУ је 5,91 часова седмично што је у складу са захтевима стандарда (6 часова недељно).
- На основу табеле 9.0. (Листа наставника ангажованих на студијском програму), Табеле 9.2 (Листа наставника ангажованих са пуним радним временом), Табеле 9.4 (Листа осталих ангажованих наставника) и Извештаја о параметрима студијског програма – НАТ 2019, рецензентска комисија констатује да је укупан број наставника ангажованих на студијском програму МАС АДА 22, и то 16 наставника запослених са пуним радним временом, од чега 10 наставника у звању редовног професора, 3 наставника у звању ванредног професора, 3 у звању доцента и 6 наставника (1 наставник у звању редовног професора, 1 наставник у звању ванредног професора, 1 наставник у звању доцента и 3 гостујућа професора) са друге високошколске установе ангажованих у установи по уговору.
- За сваког наставника запосленог са пуним радним временом су достављени: Подаци о осигурању (обрасци МА, М-1/М-2, или М-3), потребне дипломе, уговор о раду и одлука о избору у звање наставника (прилог 9.2). За сваког наставника запосленог са пуним радним временом достављени су и изводи (ЕБП – ПУРС) и обележени бројеви у изводу наставника (Табела 9.2).
- За три наставника са других високошколских установа ангажованих по уговору о допунском раду су достављене: диплома о завршеним докторским студијама, одлука о избору у звање наставника, сагласност матичне високошколске установе о додатном ангажовању на СП МАС АДА, сагласност наставника на податке достављене за акредитацију овог СП и уговор о раду на другој ВШУ. На основу увида у наведени материјал, рецензентска комисија констатује да су за наведене наставнике приложени

сви тражени подаци, одговарајући уговори и сагласности, као и да су испуњени законски услови везани за датуме избора и године живота.

- За три наставника који се ангажују као гостујући професори, су достављени предлози одлука о ангажовању (донети од стране Изборног већа Економског факултета у Нишу), сагласност Сената Универзитета у Нишу на наведене одлуке и изјаве наведених наставника да буду ангажовани у реализацији наставе на СП МАС АДА. ВШУ није доставила дипломе за два гостујућа професора као ни изборе у звања. Како СП МАС АДА представља резултат ЕРАЗМУС+ пројекта, према коме је потребно укључити предаваче из иностранстава као гостујуће професоре, ВШУ наводи да се сагласност за њихово ангажовање дале њихове матичне институције приликом пријаве пројекта.
- На основу *Извештаја о параметрима студијског програма* - НАТ 2019, Табеле 9.2 (Листа ангажованих наставника са пуним радним временом на студијском програму МАС АДА) и Табеле 9.0.в (Листа наставника ангажованих на студијском програму), рецензентска комисија констатује да наставници ангажовани на наведеном студијском програму држе у просеку 5,84 часова активне наставе на недељном нивоу (на појединачном нивоу, највећи број часова активне наставе је 10,97) на свим програмима ове установе и на свим ВШУ у Србији. На основу *Извештаја о параметрима студијског програма* за реализацију СП МАС АДА потребно је минимално 3,33 наставника, а просечно оптерећење наставника на овом студијском програму износи 1,69. Пошто проценат часова предавања који изводе наставници са 100% радног времена на овом студијском програму износи 71,25%, рецензентска комисија констатује да је испуњен захтев да 70% часова, од активне наставе коју држе наставници, држе наставници ангажовани са пуним радним временом.
- На студијском програму нема наставника чије је ангажовање на студијском програму или укупно ангажовање веће од 12 часова недељно.
- На основу књиге наставника (Табела 9.1А Књига наставника СП МАС АДА), рецензентска комисија констатује да се у књизи налазе сви подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму и да научне квалификације наставног особља одговарају образовно – научном пољу и нивоу њихових задужења. Реализацију часова активне наставе предвиђене курикулумом студијског програма, обавља наставно особље са искуством у педагошком и образовном раду које поседује потребне стручне и научне квалификације и високе компетенције.
- На основу анализе референци наставника приказаних у књизи наставника, рецензентска комисија констатује да се наставници ангажовани на овом студијском програму професионално усавршавају с циљем примене најновијих сазнања и позитивних искустава у настави кроз учешће на домаћим и међународним, научним и стручним скуповима, као и ангажовањем у оквиру сарадње са другим високошколским институцијама.
- На основу Табеле 9.0. (Укупни подаци о наставном особљу у установи), укупан број сарадника у установи је 13, од тога су два сарадника (оба у звању асистента) запослена са пуним радним временом, и 11 сарадника (сви у звању сарадник ван радног односа) је ангажовано у установи по уговору. Просечно оптерећење сарадника на ВШУ је 4,48 часова седмично што је у складу са захтевима стандарда (12 часова недељно).
- На студијском програму МАС АДА укупно је ангажован 1 сарадник у звању асистента, запослен са пуним радним временом на ВШУ (Извештај о параметрима студијског програма –НАТ 2019, Табела 9.5., Прилог 9.5).

- За сарадника у звању асистента, запосленог са пуним радним временом су достављени: образац МА, диплома о завршеним основним и мастер студијама, уговор о раду и одлука о избору у звање асистента (прилог 9.5). Уз то, достављен је и извод (ЕБП – ПУРС) и обележен редни број извода сарадника (табела 9.5). На основу увида у наведени материјал, рецензентска комисија констатује да је за сарадника у звању асистента достављена сва потребна документација и да је приложена документација у складу са захтевима стандарда.
- На основу Табеле 9.0Б (оптерећење сарадника на нивоу установе НАТ 2019), Табеле 9.5 (Листа ангажованих сарадника са пуним радним временом на студијском програму), и *Извештаја о параметрима студијског програма – НАТ 2019*, рецензентска комисија констатује да сарадник, ангажован на наведеном студијском програму држи у просеку 5,56 часова активне наставе на недељном нивоу на свим програмима ове установе и на свим ВШУ у Србији. Овим је задовољен захтев стандарда 9 – да ангажовање по сараднику не може бити веће од 16 часова активне наставе недељно на свим ВШУ у Србији. Међутим, у складу са захтевом стандарда 9 да сваки сарадник треба да остварује просечно 300-360 часова активне наставе годишње, односно просечно 10 - 12 часова активне наставе недељно, рецензентска комисија констатује да је просечно оптерећење сарадника ангажованог на СП МАС АДА испод захтеваног просека.
- На основу *Извештаја о параметрима студијског програма* за реализацију СП МАС АДА потребно је минимално 2,50 сарадника. Међутим, како просечно оптерећење сарадника на овом студијском програму износи 0,50 (значајно испод просека), а велики број вежби на овом СП држе наставници (чиме не прекорачују максималан број часова активне наставе по наставнику), рецензентска комисија констатује да је један сарадник довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму СП МАС АДА.
- Прегледом сајта Установе (www.ada.ac.rs), и странице за студијски програм АДА МАС (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/MAS-ADA>), рецензентска комисија је утврдила да су подаци о наставном особљу ангажованом на СП МАС АДА (књига наставника), у складу са подацима достављеним за акредитацију.
- Образовање сарадника ангажованог на СП МАС АДА у потпуности одговара потребама овог студијског програма. Такође, анализом референци сарадника, *Комисија* констатује да је сарадник ангажован на СП компетентан за обављање задатака у наставном процесу и да представља изузетан потенцијал високошколске установе.
- Високошколска установе је предала документацију за Стандард 6 са подацима о наставницима и сарадницима који су ангажовани на Високошколској установи. Установа је предала Табеле 6.1 – 6.7 и Прилоге 6.3 – 6.8 дајући тиме потребне податке о наставницима и сарадницима који су ангажовани.
- У складу са чињеницом да је СП МАС АДА нови програм и да се за њега тражи прва акредитација, и није могуће извршити самовредновање наведеног студијског програма, ВШУ је доставила Извештај о самовредновању високошколске установе (Универзитет у Нишу – Економски факултет, март, 2020). На основу наведеног извештаја, у вези са стандардом 7 – Квалитет наставника и сарадника, *Рецензентска комисија* констатује следеће:
- ВШУ је доставила *Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу*. Поступак и услови за избор наставника и

сарадника су дефинисани у оквиру Статута Економског факултета у Нишу, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности.

- ВШУ се приликом избора наставника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну и педагошку активност наставника. Дефинисани критеријуми за избор у звање наставника у *Правилнику* су у складу са препоруком *Националног савета за високо образовање*.
- ВШУ обезбеђује научни развој и стручно усавршавање наставника и сарадника организовањем бројних семинара, радионица, као и предавања у оквиру *Центра за економска истраживања, информисањем о домаћим и међународним скуповима из области научно истраживачке делатности ВШУ*, као и конкурсима и могућностима за обезбеђивање финансијске подршке за учешће на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству и за научно-стручно усавршавање наставника и сарадника.
- ВШУ „спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напредовања. Последњих година ангажују се најбољи студенти мастер и докторских академских студија за потребе држања часова вежби. Њиховим укључењем у научно-истраживачки рад створена је база одличних студената који су притом стекли и одређено педагошко искуство, чиме Факултет остварује мисију континуираног обезбеђења научног подмлатка“
- ВШУ редовно организује разне обуке за своје наставнике. Током 2018. године већина наставника прошла је обуку за писање пројеката *Horizon 2020*. Такође, већина наставника прошла је обуку коју је организовао Параграф ради оспособљавања наставника и студената за рад с електронском правном базом *Paragraf Lex*.
- У оквиру иницијативе „Студирај у Србији,“ коју *Министарство просвете, науке и технолошког развоја* у сарадњи са *Фондацијом Темпус* спроводи, одазвао се велики број наставника *Економског факултета* у Нишу
- На крају су приказани резултати извршене SWOT анализе, на основу које је дат „Предлог мера и активности унапређење квалитета стандарда 7. који обухвата обезбеђење пријема нових сарадника и подстицај развоја научног подмлатка, повећање мобилности наставника и сарадника, повећање броја пројеката и учешћа наставника у сарадника у њима, унапређење сарадње са алумни групом ВШУ, оснаживање активности на самопромоцији ВШУ, унапређење рада Фондације „Пријатељи Економског факултета у Нишу“ и унапређење кадровске политике ВШУ. Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Установа располаже просторним капацитетом од 7.219,45 m² на адреси Трг краља Александра Ујединитеља, Ниш. Установа је доставила доказе о власништву и изводе из катастра.

Укупан број акредитованих студената на установи на свим студијским програмима и на свим годинама је 2.375 студената. У складу са захтевима стандарда 10, установа располаже са $7.219,45/2.375=3,04$ m², по студенту, што указује на усклађеност просторних услова са бројем студената.

Број студената на овом новом студијском програму за који је поднет захтев за акредитацију је 25.

Наставни процес је распоређен у амфитеатру, слушаоницама, салама, рачунарским лабораторијама и др. простору ВШУ (документација Установе Табела 9.1 и документација

за студијски програм Табела 10.1). Обезбеђен је довољан одговарајући простор и за административне послове.

У приложеној Табели 10.1 наводе се 11 слушаоница (889 места), амфитеатара (525 места), 3 рачунарске лабораторија (132 места) и др.

Обезбеђен је одговарајући радни простор за наставнике и сараднике.

Обезбеђено је несметано кретање лица са посебним потребама.

Факултет поседује примерене просторне капацитете за квалитетно обављање своје делатности, те се може констатовати да је установа обезбедила одговарајуће просторне садржаје у складу са захтевом стандарда.

За квалитетну реализацију наставе и науке ВШУ је обезбедила одговарајућу опрему различите намене (Табела 10.2). У оквиру Прилога 10.3. *Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл.* установа је приказала рачунарске лабораторије, број рачунара, сервере и број интернет прукључака (Прилог 10.2 *Изјава о поседовању рачунарске лабораторије и броја рачунара у њој*). У Изјави су наведена 83 рачунара у рачунарским лабораторијама и путем оптичког интернета је факултет повезан са Универзитетом. За квалитетну реализацију наставе и науке установа је обезбедила бројне софтверске алате, што свакако умногоме доприноси квалитету наставног процеса и овладавању сложенијим и модернијим знањима студената.

Факултет је навео 104 библиотечких наслова релевантних за извођење студијског програма и сви наслови су на енглеском језику. Табела 10.4 садржи листу уџбеника на српском и енглеском језику (углавном новијег датума) доступну студентима. Један предмет је покривен уџбеником предметног наставника. За сваки предмет, у оквиру студијских програма, почетком сваке школске године у Плану наставе, Наставно-научно веће Факултета одређује обавезну и допунску литературу. Ти подаци су свим студентима доступни преко сајта Факултета - као део Плана наставе, пре почетка сваког семестра.

Установа је у оквиру *Извештаја о самовредновању* студијског програма (Стандард 9,10 и 11) истакала слабе и јаке тачке, између осталог:

- Неадекватна расподела сопствених средстава за набавку стране литературе, посебно уџбеника и монографија, као брзо застаревање литературе из предметне области;
- Потребу да се интензивира издавачка делатност Факултета повећањем мотивисаности наставника и сарадника да публикују уџбеничку литературу у складу са променама у науци и привредној пракси;
- Потребу да се интензивира сарадња са високошколским и другим установама и организацијама у земљи и иностранству са којима се врши размена публикација;
- Потребу за осавремењавање просторија и опреме;
- Организациона структура и систем управљања Факултета обезбеђују обављање задатака и циљева установе. Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада утврђени су Статутом Факултета. Активности надзора и оцењивања управљачких процеса на Факултету реализују се путем Савета Факултета, који периодично анализира квалитет рада и одлуке декана Факултета.

Проблем непокривености наставних предмета уџбеничком литературом ће се постепено смањивати, јер ће законска регулатива приморавати млађе наставнике да имају један уџбеник због избора у звање ванредног, односно редовног професора. Потребно је на Факултету развити праксу тимског писања уџбеника, што би у значајној мери допринело решавању овог проблема. Поред тога, потребна је промена Правилника о минималним условима о избору наставника НСВО у делу који се односи на вредновање објављених публикација (књига, уџбеника, практикума) – потребно је више вредновати објављене публикације приликом избора у неко од наставничких звања.

Организациона и материјална средства, приказана су у целости према упутствима и у складу је са стандардима за акредитацију у високом образовању.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 8 (осам).

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Установа је доставила *Извештај о самовредновању установе* и студијских програма основних и мастер студија, *План извештаја о самовредновању* овог студијског програма.

Према презентованим подацима установа редовно прати квалитет студијских програма, наставног и ненаставног особља, студената, наставног процеса, уџбеника и литературе. Периодично израђује *Извештај о самовредновању* о достигнутом нивоу квалитета свих 14 стандарда квалитета.

Област обезбеђења и контроле квалитета регулисана је Статутом (Статут је усвојен 6.06.2018. године, број одлуке 1/00-02-005/10-008). У Статуту, IV део, налази се поглавље о *Обезбеђивању квалитета рада Факултета*. Члан 19 и 20 регулише ову тему, а 21. обухвата *Самовредновање*. Може се речи да установа својим највишим актом није детаљније развила област система квалитета. Установа има *Комисију за обезбеђивање и контролу квалитета*, која прати и спроводи програм самовредновања и оцењивања квалитета рада Факултета, у поступку реализације акредитованих студијских програма, за све нивое студија. Комисија се састоји од пет чланова, односно седам чланова, од којих су 2 представника без права гласа. Од пет чланова, 4 су представници наставног особља (представници катедри) и један студент. Продекан и секретар факултета су додатна два члана Комисије, али без права гласа. Према *Стандардима и упутству за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма*, Стандард 3: *Систем обезбеђења квалитета*, установа је покренула поступак измене статута, како би се унео и део који се односи на ненаставно особље, односно да и представник ненаставног особља има право гласа у Комисији.

Установа наводи да има *Одбор за обезбеђење квалитета* на нивоу универзитета, са циљем перманентног развоја система квалитета на универзитету и факултетима. Одбор има 9 чланова. Четири члана су наставници, 2 асистенти, 1 ненаставно особље и 2 представника студената.

Контрола квалитета студијског програма мастер студија обухвата редовно и систематично праћење његове реализације и предузимање мера за унапређење квалитета у складу са *Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета* и *Правилником о уџбеницима*. Установа, у поступку провере квалитета, узима у обзир оцене студената о студијском програму мастер студија, а која се утврђује њиховим анкетирањем, на крају сваке школске године. Самовредновање квалитета студијског програма мастер студија врши се на три године. Резултате анкете о оцени студијског програма мастер студија усваја Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће Факултета и Одбор за квалитет Универзитета у Нишу.

На сајту установе се налазе подаци о самовредновању (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/akta/Samovrednovanje-2020.pdf>).

Установа је јавно публиковала *Политику обезбеђења квалитета*. (Документ је усвојио Савет факултета, 20.02.2008. године.) Политика је доста детаљно развијена. На 5 страница обрађене су следеће теме: Циљеви; Остваривање постављених циљева; Самосталност у раду и извештај Комисије за обезбеђење квалитета; Очекивани образовни исходи и Будући изазови и приоритети. Стратегија обезбеђења квалитета обухвата мисију

и визију установе, вредности, циљеви, полазне основе у обезбеђењу квалитета, мере за обезбеђење, акциони план, као и завршни део.

Достављен је *Извештај о самовредновању 2020*, уз одлуку о усвајању од 24.09.2020. године (Број 04-1780/1). *Извештај о самовредновању* састоји се из следећих делова: Основни подаци о Економском факултету у саставу Универзитета у Нишу; Процена испуњености стандарда квалитета и препоруке унапређења и Документи (дати у прилозима) на основу којих је сачињен *Извештај о самовредновању*.

Установа прати квалитет уџбеника и других наставних средстава, а правни оквир даје *Правилник о квалитету уџбеника на Економском факултету у Нишу*. Правилник је усвојен 08.02.2008. (Број: О4 - 392). Установа издаје уџбенике. Контролу квалитета и обима текста врше рецензенти и надлежна катедра. Контролу графичког изгледа рукописа уџбеника врши *Центар за издавачку делатност* Факултета. Контрола квалитета уџбеника врши се и путем анкетирања студената.

Установа је доставила *Извештај за самовредновање* који обухвата свих 15 стандарда квалитета. Сви стандарди су обрађени у складу са захтевима. Сви садрже SWOT анализу из којих произлазе предлози мера и активности за унапређење квалитета стандарда.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 12: Студије на светском језику

Студијски програм МАС АДА акредитује се за извођење наставе на српском и енглеском језику.

Наставници и сарадници ангажовани на студијском програму имају одређене доказе о компетенцијама за извођење наставе на енглеском језику (Прилог 12.4). Приложени су докази о оспособљености свих наставника, ангажованих на овом програму, за држање наставе на страном језику (сертификати за држање наставе на енглеском језику, потврде о нивоу знања језика, потврде о студијском боравку на енглеском језику, и/или потврде о предавању по позиву).

За извођење наставе на енглеском језику ВШУ обезбеђује преко 100 библиотечких јединица (Табела 10.3). ВШУ обезбеђује наставне материјале и учила на енглеском језику, што се види кроз картоне предмета.

У тексту стандарда 12 наводи се да „служба која ради са студентима је оспособљена за давање услуга на енглеском језику. Јавне исправе и административна документација се издају на обрасцима који су штампани на српском и енглеском језику.“ Установа је, као доказ, доставила Диплому и Додатак дипломи на српском и енглеском језику.

Како је ово прва акредитација, до сада нема уписаних студената. Установа је доставила прилог 12.5. Доказ о студентским компетенцијама из светског језика на којем се изводи студијски програм са следећим текстом: „Уписани студенти морају поседовати задовољавајући ниво знања енглеског језика што ће се доказати релевантним документима приликом пријаве на Конкурс за упис на студијски програм. Статутом и Правилником о упису на мастер студије Економског факултета у Нишу ближе су прописани услови за студирање на страном језику на студијским програмима Факултета.“ Установа је доставила измењен и допуњен Правилник о упису на мастер студије Економског факултета у Нишу (усвојен од стране ННВ 07.07.2022.) у коме су дефинисане потребне компетенције студената за упис на СП МАС АДА.

ВШУ је доставила све потребне прилоге (превод свих стандарда, додатак дипломи, књигу предмета и књигу наставника и на енглеском језику).

Сајт Факултета на енглеском језику пружа неопходне информације иностраним студентима. На сајту Установе је доступна књига предмета и на српском и на енглеском језику.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- Предлог мера за отклањање уочених слабости:
 - ✓ Размотрити могућности повећања броја часова активне наставе са минималних 20 укључивањем додатних часова практичне наставе;
 - ✓ Унапредити садржај курикулума кроз јасније дефинисане и повезане садржаје из напредних статистичких анализа;
 - ✓ Израдити *Смернице за постепено повећање издавачке делатности* наставника;
 - ✓ Осавременавање простора и опреме директно је везано за недостатак финансијских средстава. Потребно је да ВШУ повећа активности које се односе на обезбеђење материјалних средстава преко домаћих и међународних пројеката.
- Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе
 - ✓ Установа треба да у Статуту детаљније обради поглавље о обезбеђењу и контроли квалитета.

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 06.09.2022. године једногласно одлучила као у диспозитиву овог решења.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Милорад Милованчевић

